

ידיעון הפקולטה למדעי הרוח והחברה

יוני 2023

הקריה האקדמית אונו
Ono Academic College

הקמפוס החדש שלנו בצומת סביון

תנאים מדהימים מעבר ללימודים: חדר כושר משוכלל, מסעדות, אולפני הקלטות, מרחבי למידה קבוצתיים ואישיים, מרכז סימולציות מתקדם, פארק גדול ועוד.

קמפוס רחב מימדים, מכיל את כל המרכזים, הפקולטות והתארים

אמצעי הלימוד, הכיתות והאבזור תוכננו ונבנו בשילוב טכנולוגיות מתקדמות ומובילות

קמפוס מתקדם בעיצוב חדשני ועוצר נשימה

קמפוס ירוק שמתחשב בסביבה ובאקלים

סמסטר האביב הסתיים בימים אלה בהצלחה, ואנו עומדים נרגשים לקראת המעבר לקמפוס החדש. את הידיעון האחרון לפני ההתחלה החדשה, אנצל לעדכונים על הנעשה במסלול ללימודי יהדות לתואר שני, בפקולטה למדעי הרוח והחברה.

בקורסים שלנו, אנו מקפידים על לימוד אקדמי טהור, אך מעבר לכך הערך המוסף בתוכן הנלמד והנחקר יהיה בעל אמירה או נגיעה משמעותית בחיים בכלל ובחיים הישראליים בפרט. לאור זאת, ממש בימים האחרונים נערך כינוס אקדמי שבו טובי החוקרים ואנשי המעשה העוסקים בקהילה ומשמעות, שוחחו לעומק על אודות שני המושגים ועל הקשר שבין שניהם.

בחוג שלנו עובדים חוקרים אשר מומחים בחקר יהדות צפון אפריקה ויהדות ארצות האיסלאם באספקטים השונים כגון היסטוריה, ספרות והגות, יהדות האיסלאם בארץ וכו'. בחודש אוקטובר הקרוב, יצא הסגל שלנו לכינוס אקדמי משותף עם אוניברסיטת אחיוואן במרוקו, ואנו מאמינים שהכינוס המשותף יכול להביא עמו תובנות חדשות הקשורות בחיי היהודים במרוקו, ביחס שבין מסורת ומודרנה וכיצד מנהיגים מוסלמים ויהודים ניווטו את קהילותיהם בנקודת המפגש הסוערת. כמו כן, נשתתף בפסטיבל המוזיקה א-סאוירה במרוקו, וניקח משם את הרוח האמנותית לחוג, שכן אנו מאמינים כי היא צריכה להיות חלק אינטגרלי מהוראת לימודי היהדות.

אגב אמנות, בימים אלה אנו עמלים על פתיחת בית מדרש עיוני אומנותי בקמפוס בירושלים, בראשותו של ד"ר צחי כהן. במסגרת בית המדרש, אנו בונים שיתוף פעולה עם הישיבה החילונית בירושלים ועם קבוצות צעירים אחרות – מסורתיות, דתיות וכדומה. המטרה: לפתוח את הקמפוס לפעילויות שונות הקשורות בהעשרה אומנותית. נוסף על כך, אנו רוקמים קבוצה יהודית ערבית שתפעל בתוך הקמפוס ומחוצה לו.

בימים האחרונים, יצאנו לסיור קבלי בצפת בעקבות האר"י, ר' משה קורדוברו, ר' יוסף קארו, ר' אליעזר אזכרי ועוד. את הסיור הוביל ד"ר רוני בר לב, במטרה לקיים לימוד חוויתי עמוק אשר יחבר את הסטודנטים ללימודי היהדות באופן חוויתי ועמוק ויגבש אותם. מעבר לחקירה הקבלית, החשיבות הגדולה בסיור היא עצם ההגעה לצפון, שם מתגוררים רבים מהסטודנטים שלנו, וכך יכולנו ללמוד מהם על ביתם ומחוזותיהם, על מסורותיהם.

שתהיה חופשה נעימה וסמסטר קיץ פורה,
ד"ר נבו שמעון ועקנין,
מנהל אקדמי של תואר שני ללימודי יהדות

הספורט כחינוך וכמודל

אביטל נווה, שנולדה עם רפיון שרירים והתמודדה עם אין ספור קשיים, לומדת אצלנו לתואר ראשון בחינוך וחברה עם התמחות בספורט, ועם שתי מדליות אולימפיות מוכיחה שאין דבר העומד בפני הרצון

אחד מתוך כל 200 תינוקות בישראל נולד עם מוגבלות שכלית התפתחותית. כיום, חיים בישראל כ-40,000 בני אדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית, אשר חווים קשיי הסתגלות רבים, ולפעמים גם ניכור חברתי לאור האתגרים הרבים העומדים בפניהם.

בעמותת ספיישל אולימפיקס מאמינים שלכל אדם יש זכות להגשמה עצמית – ושגם אנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית ותקשורתית יכולים לחיות חיים מלאים, להגיע להישגים, ליהנות מפעילויות משותפות, לנהל אורך חיים בריא, ולקחת חלק בחוויות מעצימות אשר מעניקות תחושה של שותפות ומימוש עצמי.

בארגון עוזרים לספורטאים להיות בריאים ומאושרים יותר בעזרת האהבה לספורט, והאמונה שבכל בן אדם טמון פוטנציאל אדיר המבקש להתממש. ביחד עם הספורטאים, בני משפחותיהם, המתנדבים, ומאות אלפי פעילים, מוכיח הארגון לעולם שאין דבר העומד בפני הרצון, ושכל אחד יכול להיות אלוף.

אביטל נווה, בת 43 מהרצליה, משתפת בסיפור הפרטי הייחודי שלה בקריה האקדמית אונו, סיפור שכל כולו השראה: "נולדתי עם היפוטוניה – רפיון שרירים ב-100%, וכשבאתי לעולם אמרו להוריי שאין לי סיכוי לחיות, ושישאירו אותי במנזר בירושלים, שבזמנו שימש כמוסד לילדים עם פיגור. עם זאת, הנוירולוגית שלי נעמי אמיר ז"ל, אמרה להוריי שעם המון עבודה ופיזיותרפיה בשיטת בובס – אני אלוף.

בגיל ארבע וחצי התחלתי ללכת. בגיל חמש התחלתי לשחות בשדה וורבורג, כדי לחזק את השרירים, לפתוח לי את הריאות ולהפחית את התקפי הברונכיטי. בגיל 13 גילו אצלי הפרעות קשב וריכוז ברמה גבוהה, שמצריכה טיפול בכדורים עד היום.

את הספיישל אולימפיקס הכרתי לפני כשמונה שנים, במטרה למצוא פעילות ספורט לאנשים עם צרכים מיוחדים כמוני, ולהכיר חברים. שם האמינו בי והראו לי שאני יכולה לעשות הכול כמו כולם ולהתחרות גם בחו"ל. אכן, בשנת 2019 נסעתי לאולימפיאדת הספיישל אולימפיקס בדובאי וחזרתי עם מדליית ארד בשחיה ל-100 מטר מעורב אישי.

אביטל

לפני כשנתיים הגעתי ללמוד קורס מאמנת חדר כושר, דרך הפרויקט 'להיות סטודנט'. עברתי את הקורס בהצלחה, קיבלתי את התעודה והתחלתי ללמוד לתואר ראשון בחינוך וחברה עם התמחות בספורט, כדי לראות שאני מסוגלת.

הקריה האקדמית אונו היא המקום שקיבל אותי כמו שאני, עם הקשיים והליקויים שלי. נתנו לי ללמוד מה שאני רוצה, עם חונכת צמודה ועוד הקלות נוספות, ולא סגרו בפניי את דלתות האקדמיה.

ומילה על ארגון ספיישל אולימפיקס, שהציב לעצמו כמשימה עיקרית לחשוף לעולם את היכולות האדירות הטמונות באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית, ובכך להביא לידי שילובם בחברה. כאשר החברה מערימה קשיים על אנשים עם מוגבלויות, כולנו מאבדים הזדמנות – אנשים עם מוגבלויות מאבדים את היכולת לחוות הצלחה, ואנו כחברה מאבדים את ההזדמנות להיות חברה מכילה ומשלבת.

באמצעות תוכניות ואירועי הספורט של ספיישל אולימפיקס, מצליחים הספורטאים שלנו להתגבר על מחסומים וקשיים עמם הם מתמודדים מדי יום, ובכך גם מגלים שהם מסוגלים אפילו ליותר."

ללמוד, לצמוח

אנני, סטודנטית לתואר ראשון בחינוך וחברה עם התמחות בספורט, שיתפה במסגרת עבודה ללימודים בסיפור חייה המטלטל, שיכול ללמד את כולנו שיעור בנחישות, בהקרבה ובתקווה.

"קוראים לי אנני, נולדתי בבית ג'אלא וגדלתי כל חיי בעיר העתיקה בירושלים. נולדתי לאבא ארמני ואמא ערבית ויש לי שלוש אחיות ואח אחד. ההורים שלי החליטו שפעם אבא נותן שם לילד ופעם אמא שלי. כשאני נולדתי היה התור של אבא להחליט, לכן הוא נתן לי שם ארמני – 'אנני' שמשמעותו 'לוחמת'. המלחמה שלי באמת החלה מהררס, כשאמא שלי הבינה שהיא בהריון לא מתוכנן וקיבלה החלטה להפיל אותי, אך רופא הנשים שפנתה אליו שכנע אותה להשאיר אותי.

כילדה, חוויתי התעללות פיזית קשה בביתי – אחי היה שורט לי את הפנים, ובכל פעם שהפצעים הגלידו – הוא שרט אותי שוב, וגם שבר את כל הצעצועים שלי. במקרה אחר, ראיתי את אחי עומד מולי עם מוט ברזל כבד, כשמבט של רצח בעיניו. הוא היכה אותי ובנס ניצלתי. הופתעתי אז מאוד, שאיש מהמורים בבית הספר לא שאל אותי מהיכן הגיעו השריטות.

כשגדלתי אהבתי מאוד ספרים. פעם אחת אמרה לי אמא שאין מקום בבית לי ולספרים. 'או שאת נשארת והספרים יוצאים, או שהספרים נשארים ואת יוצאת'. בלי להסס, ענית: 'אני אצא, הספרים יישארו'. עד כדי כך הם היו חשובים לי.

מגיל 16 עד 27 עבדתי – בחנות בגדים, בבורגר קינג ועוד – כדי לפרנס את המשפחה. הבנתי מאמי שאם לא אעבוד, לא נוכל לקנות אוכל או לשלם חשבונות חשמל ועוד. במשך עשר שנים, גם עבדתי בבית החולים שערי צדק ככתבנית, כאשר רוב העובדים סביבי היו סטודנטים באוניברסיטה. בכל פעם שעברתי שם, אמרתי לעצמי: 'יום אחד גם אני אהיה סטודנטית לתואר ראשון'. למרות זאת, לאמא שלי היו תוכניות אחרות. היא רצתה שאעבוד, שאתחתן עם אחד מבני הדודים

ואביא הרבה ילדים. כשבן הדוד שלי מארצות הברית הגיע אלינו, אמא שלי ביקשה שאסכים להתחתן איתו מפני שמשפחתו עשירה. הוא הציע לי נישואין אבל ידעתי בלב שזאת לא הדרך שאלוהים רצה שאלך בה וסירבתי, וכך גם בפעם השנייה והשלישית. בשל כך, המשפחה החלה להיות אלימה כלפיי ולכן ברחתי לבית של חברה לשבוע.

למרות ההתנגדות של הוריי, בגיל 20 פניתי למכללת דוד ילין, שם רשמו אותי לבגרויות בעברית – שפה שכמעט לא הייתה לי. במשפחה כעסו עליי, אבל עבורי הייתה זאת הדרך היחידה להתקבל ללימודי עבודה סוציאלית. עברתי את הבגרויות הראשונות, אבל ההטרדות בבית נמשכו ולא יכולתי להילחם יותר. עליתי לחדר המנהלת, עם כובע בניסיון לכסות את הכאב, והודעתי לה שאני עוזבת.

סוֹזְנָה, המנהלת, לא ויתרה, וקיבלה אישור מיוחד לשכן אותי במעונות שמיועדים לאוכלוסיה של יוצאי אתיופיה בעין כרם. עברתי לשם והמשפחה ניתקה איתי את הקשר כמעט לחלוטין, מלבד בסוף החודש – כדי לקבל את המשכורת שלי. למשך שנתיים וחצי הרגשתי לבד בעולם.

בגיל 24, הכרתי רופאה מארצות הברית שחיפשה מתורגמנית, ולאחר שעבדתי איתה היא זיהתה את המצוקה שלי, והציעה שאישאר באחד החדרים בבית ההארכה שלה. עברתי לשם, והיא הייתה משוחחת איתי, לימדה אותי לבעל, דאגה לי. את בעלי הכרתי במסיבת יום הולדת בהפתעה שהיא ארגנה. היא זאת שעזרה לי למצוא את שמלת הכלה, והביאה מתנדבים שארגנו את כל החתונה. הפכתי בעצם לבת שלה.

בגיל 30 ילדתי את בתי איימי, מתנה גדולה מאלוהים,

אנני

ושנה אחר כך נפטר אבי בשל סיבוכים של סוכרת והתקף לב. אחר כך התחלתי לעבוד בארגון שנקרא 'בעד חיים', עברתי קורס והפכתי ליועצת לנשים לאחר לידה שקטה או הפלה. ביצעתי את העבודה בצורה כל כך טובה, עד שהמנהלת ביקשה שאכין קורס ואלמד את היועצות שמעוניינות בנושא. עשיתי זאת.

דווקא בתקופה הנפלאה הזו החלו המשברים להכות בי, עד שקרסתי: מותה של חמותי; אמא שלי שהסיתה את כל אחיותיי נגדי וכולם התכחשו לי; ולקינח, קליינטית אהובה שלי שנרצחה על ידי אחיה. נקלעתי למצוקה, עד שלא נותרו בי כוחות.

באותה תקופה התחלתי לעבור תהליך שיקומי, כדי לא להיות בדיכאון. בשלב מסוים, התברר שלבתי יש קושי לימודי והתבקשתי לערוך אבחון. כשראיתי ברשימת האפשרויות את הקריה האקדמית אונג, קבעתי לעשות את האבחון שם, בגלל אהבתי ללמודים. כשהגעתי לקמפוס, אז במלחה, הרגשתי אווירה כל כך מיוחדת. כשבעלי שאל מה מלמדים במכללה ולא ידעתי להשיב, הוא הציע שאסתכל באתר. בבית הסתכלתי, ראיתי חינוך והתלהבתי. בהמלצת בעלי התקשרתי, והתקבלתי. הייתי בשוק.

נרשמתי לתואר הראשון, והדבר הפך לעונן שנתן לי את המוטיבציה לצאת מהחור השחור שאליו נפלתי. בתחילה היה קשה, אבל לאט לאט חזרתי לחיים. חייתי את החלום בכל שיעור. למדתי כל כך הרבה מכל מרצה. למשל, מפרופ' אבי מויאל, שלימד אותנו על אורח חיים בריא, כך התחלתי לקבל בכל יום החלטות טובות למען הגוף שלי.

במקביל עברתי שיקום. היו ימים שאחרי הפגישות עם היועצת בכיתי בלי הפסקה. לפעמים, לקח בעלי ימי חופש מהעבודה כדי להחזיק אותי שאעבור את המפגשים בשלום. גם בתי הקטנה שהתחילה להבין מה קורה, הייתה מחבקת אותי ושרה לי שאני אמא טובה, אמרה כמה היא אוהבת אותי.

אני לא יודעת למה הייתי צריכה לעבור כל כך הרבה סבל, אבל אני יודעת שהסבל נמצא בכל מקום. כאן זה לא גן עדן. החלום שלי הוא להביא קצת ריפוי לעולם. להציל ילד אחד, ולהתפלל שאעזור לעוד אחד. כמו שאנשים הושיטו לי יד ולימדו אותי מהי אהבה ללא תנאים."

נתתם לנו תקווה

בתערוכת פוסטרים מרשימה, הגיעה לסיומה שנת הלימודים הראשונה של המסלול הייחודי ופורץ הדרך, ללימודי תעודת מוגנות

אי שם בתוך הסגרים הראשונים של מגפת הקורונה, נולד צוות פיתוח מיוחד באונו, שהתכנס למטרה חשובה אחת: איך אפשר במקביל ללימודי החינוך והחברה, להקנות ידע וכלים לסטודנטים שלנו, בתחום החשוב של ביסוס חוסן ומוגנות לילדים ובני נוער, במערכות החינוך הפורמליות והבלתי פורמליות.

עוד הרבה לפני שהבנו בחברה בישראל, את נזקי הקורונה על הבריאות הנפשית ותחושת החוסן של ילדים ובני נוער, ישבנו לחשוב איך אפשר לקדם את נושא המוגנות בקרב אנשי החינוך העתידיים של ישראל. וכך נולד לו מסלול ייחודי, המסיים בימים אלה את המחזור הראשון שלו, וכולל שלושה קורסים תיאורטיים, התנסות מובנית בטיפול במצבים של חרם והדרה חברתית בסימולטור שלנו, ושנה שלמה המוקדשת לתחום המוגנות במסגרת העבודה המעשית של הסטודנטים בשטח.

זהו מסלול פורץ דרך, המתקיים השנה לראשונה בישראל בקריה האקדמית אונו, ומוקדש כולו לתכנים העוסקים בהעמקת הידע ורכישת כלים מעולם החוסן, המוגנות האישיות והמוגנות ברשת.

את החשיבה על המסלול והייעוש שלו, ליווה צוות מיוחד, בראשו עומדת **פרופ' טובה הרטמן**, שרואה בקידום תחום החוסן והמוגנות בקריה האקדמית אונו, מטרה מרכזית וחשובה. את פיתוח הקורסים השונים והבנייה שלהם וליווי ההכשרה של הסטודנטים, מובילים **ד"ר צח סלור**, ראש מיקוד ילדים ונוער בסיכון ועו"ס המומחה בטיפול במצבי סיכון של הפרט והמערכת, ביחד עם **שרון קייזר-הלר**, מרכזת ארצית של תחום המוגנות בקריה האקדמית אונו ופסיכולוגית המומחית בטיפול ומניעה של פגיעות בילדים ובני נוער ברשת.

הקורסים שנבחרו למסלול ממקדים את הסטודנטים בתהליכים של פיתוח חוסן אישי, הבנה סוציולוגית

על החוויה בסימולטור והעלו לדיון נושאים שונים מתוך מגוון הקורסים שלמדו. היה מרגש לשמוע סטודנטים שמדברים על החוויה הלימודית שלהם, לצד החוויות האישיות אותם חוו כתלמידים. הסטודנטים הודו לצוות המרצים המלווה ובין דברי הסיום שלהם נאמר:

"נתתם לנו תקווה לעתיד טוב יותר עבור הילדים שנפגשו. הלוואי שבתקופה שאני למדתי בבית הספר היה לי מדריך מוגנות שיעזור לי וידע מה לעשות".

צלילים של קסם

בשיח מרגש, צללנו עם לילך יונה בלכמן, חברת סגל ההוראה בתוכנית לתואר השני באמצעות אמנויות אל הקסם שבמוסיקה, אשר בכוחה לחולל שינויים עמוקים בחיינו

השנה מצטרף למשפחת הקריה האקדמית אונו, מסלול לטיפול באמצעות מוזיקה. פגשנו את חברת הסגל והפסיכותרפיסטית במוזיקה, לילך יונה בלכמן – שתדריך את הסטודנטים בשלב הפרקטיקום – לשיחה על הלימודים הצפויים, על המוזיקה ועוד. "בתהליך ההדרכה הקבוצתית, ישנו ליווי שבועי שמטרתו להעניק מעטפת רגשית ומקצועית, שתאפשר לכל אחד ואחת מהסטודנטים לפתח זהות אישית ומקצועית אינטגרטיבית", היא משתפת. "אם בטיפול, המטפל והמטופל חותרים לאיזו אמת נפשית, לידיעה, במובנים רבים המוסיקה היא תווך שפותח אפשרות לידיעה של האדם את עצמו".

לילך

כיצד עולם המוסיקה התחבר אליך עוד לפני שעסקת בטיפול במוסיקה?

"מוסיקה ליוותה אותי בילדותי והייתה חלק מהחיים בבית בו גדלתי. בילדותי שרתי במקלות, ניגנתי בחליליות ובהמשך למדתי פסנתר ונחשפתי לסגנונות מוסיקליים שונים, שהרחיבו את עולמי. במהלך שירותי הצבאי הייתי מורה חיילת בבית ספר שדה אכזיב, שם הדרכתי ילדים ונוער בטיולים ובידיעת הארץ. היו אלו מפגשים קצרים עם אנשים, שבאו ליום-יומיים של טיול ובמהלכם קרה איזה קסם בזכות האפשרות למפגש אנושי, נקי מאורח החיים השגרתי ומרעשי העיר. היה ברור לי שארצה לעבוד עם אנשים בתחום טיפולי, ושהמוסיקה צריכה להיות חלק ממנו. באותה תקופה גם פגשתי לראשונה מטפלת במוסיקה והתוודעתי לקיומו של התחום הטיפולי הזה, שסיקרן אותי ועורר בי המון עניין".

מהו טיפול במוסיקה?

"טיפול מתחום הפסיכותרפיה, שמייצר נקודות השקפה וחיבורים בין הפסיכולוגיה לבין המוסיקה כאמנות וככלי להבעה יצירתית. בהיותה שפה טרום מילולית, למוסיקה ישנן איכויות שאותן ניתן לרתום בטיפול לביטוי תכנים רגשיים בלתי נגישים או חסומים, וכן לאפשר יצירת סדר, ארגון ועוגנים בעולמו הפנימי של המטופל.

בלב הטיפול במוסיקה ישנם הקשר והתקשורת בין מטפל למטופל, הדואט המשותף, שמשתקף הן באמצעים מוסיקליים והן באמצעות שיחה מילולית. בחדר הטיפול, פוגשים המטופלים דרכי ביטוי מגוונות למוסיקה, אשר כוללות אלתור, כתיבה והלחנה של שירים, נגינה בכלי נגינה שונים, משחקים מוסיקליים וכן האזנה משותפת למוסיקה".

באנגלית, המילה "to play" נטענת בכפל משמעויות: לנגן ולשחק. ואכן, שני אלה מתקיימים בטיפול במוזיקה והופכים את הטיפול למרחב ביניים משחקי ויצירתי. "בטיפול, לומד המטפל לכוון את ההקשבה שלו לכלל הביטויים הצליליים שיש בחדר", היא ממשיכה, "כאלה שמתקיימים בתוך המוסיקה, וכאלה שמתקיימים במטופל ובמרחב הטיפולי".

מי יכול לפנות לקבלת טיפול במוסיקה?

"טיפול במוסיקה מתאים למגוון של קהלים ונותן מענה לאנשים שחוו מצוקות נפשיות, טראומות או משברי חיים. הוא עשוי לסייע לאנשים עם מגוון לקויות להגיע לרווחה נפשית. מטפלים במוסיקה משולבים כיום במערכת הבריאות, במחלקות שונות בבתי החולים, בבריאות הנפש, בטיפול בילדים על הספקטרום האוטיסטי, במסגרות המיועדות לקשישים ובחינוך המיוחד".

מה הייחוד של טיפול במוסיקה לעומת טיפולים אחרים?

"מוסיקה היא שפה ראשונית, ייחודית ומלאה צבעים. השימוש במוסיקה בתוך הטיפול מאפשר ביטוי של רגשות ויצירת קשר ותקשורת באופן לא מילולי. בטיפול במוסיקה, המילים מתקיימות לצד המוסיקה ולעיתים המוסיקה לצד המילים. המוסיקה פותחת צוהר לחלקים חסומים, מודחקים, שקשה להביעם במילים, והיא מאפשרת לתת לחלקים אלה ייצוג ומשמעות".

מהי תפיסה רב תרבותית בטיפול במוסיקה?

"מוסיקה מקושרת לתרבות ויש לה ייצוגים שונים בתתי תרבויות, דתות וקבוצות. אפילו המבטא, הביטוי

הצלילי המרומז שמלווה את הגיית המילים, יכול לגלות לנו איפה האדם גדל ומהיכן ינק. תפיסה רב תרבותית בטיפול במוסיקה באה לידי ביטוי בגישה המכונה טיפול במוזיקה-קהילתית, אשר נוסדה לפני למעלה מעשרים שנה. גישה זו אתגרה את הנחות היסוד של הגישות המסורתיות בטיפול במוסיקה, וביקשה לחבר בין תרבות וחברה למוסיקה ולטיפול. גישה זו מוציאה את המטפל והמטופל מחדר הטיפול הסגור והמבודד, אל מרחבים קהילתיים פתוחים. יש כאן הרחבה של הקשר הטיפולי בין מטפל למטופל, לממד של חיבור אל הקהילה ושל שייכות אל החברה".

כיום, עושים מטפלים במוסיקה בישראל עבודה טיפולית משמעותית במגוון רחב מסגרות והקשרים, כמו למשל מקהלות לאנשים עם צרכים מיוחדים, בטיפול בבני נוער המחפשים מסגרת טיפולית בטוחה ותומכת, במתן מקום לקשישים שרוצים להיפגש ולשיר יחד ובעוד פלטפורמות יצירתיות רבות.

"בהקשר לזה", נזכרת לילך, "זכורה לי ההתלבטות כמטפלת צעירה, האם לצאת מגבולות הטיפול ולהיענות לבקשה של נער בספקטרום האוטיסטי, שמצא את מקור החיים שלו בנגינה בפסנתר, הצטרף להרכב רוק וביקש שאבוא להופעה שלו. התלבטתי על הגבולות הנכונים ועל ההשלכות של יציאה כזו מתוך החדר המוגן החוצה. ובכל זאת, היה בתוכי קול שהביא אותי להיענות לו. שם, על הבמה, זכיתי לראות אותו מייצר אינטראקציה מלאה חיים, הדדית ושוויונית, עם נערים בני גילו. ראיתי את הברק בעיניים של הוריו ואת הכרת התודה שלו, על כך שחש נראה ומובן. לראשונה, הוא הרגיש שייכות וקבלה, משהו שכל אדם זקוק לו".

חינוך מתחיל מהבית...

מוכר לגמול
ומלגות
יום אחד
בשבוע

**תואר M.A בחינוך
במתכונת היברידית**

שנה וסמסטר של מסלול חדשני ומרתק. עם גמישות כלו"ז שלך

תחומי התמחות:

חינוך מיוחד | חינוך הגיל הרך | תקשוב ולמידה

ניהול וארגון מערכות חינוך | ספורט

מתחילים באוקטובר - לפרטים לחצו כאן <<

פרספקטיבה לחיים

הכירו את הסטודנטית: יסמין סייד מלחם, שסיימה את התואר השני בהתמחות וניהול ארגון מערכות חינוך, ושימשה כנציגת הסטודנטים

"קורס נוסף משמעותי, היה 'פרויקט גמר' שלמדתי אצל פרופ' צפירה ליכטמן גרבולסקי. הקורס תרם לי הן ברמה המקצועית והן ברמה הרגשית, דייק אצלי את יכולת ההכלה וההבנה של נקודת מבטו של האחר. רכשתי בו מיומנויות מחקר שיסייעו לי בלימודי המשך לדוקטורט, שאליהם אני שואפת. בקורס בהנחייתה של ד"ר כהן ליברנט רויטל, למדתי את כל נושא החינוך והחדשנות, שילוב למידה שיתופית בתהליכי למידה באקדמיה ושימוש בטכנולוגיה להעצמת חווית הלמידה. ובקורס בהנחייתו של ד"ר קדח מואפק, למדתי כיצד להבין ולפתח את המערכות החינוכיות מתוך מבט ניהולי".

במה היית רוצה לשתף את הקוראים על תהליך הלימודים?

"הלימודים העניקו לי פרספקטיבה לחיים ונקודת מבט אחרת. הקנו לי ביטחון עצמי, עיצבו את אישיותי כמורה. כיום אני מרגישה מוכנה למלא כל תפקיד חינוכי בצורה יעילה ונכונה. קיבלתי כלים טובים להמשיך להתמודד עם כל אתגר".

יסמין סייד מלחם הגיעה אלינו מכפר יאסיף, שם היא מורה ללשון עברית והוראת המורשת הדרוזית, מלמדת בתיכון וחטיבת ביניים ובנוסף עובדת כמבקרת בתי ספר באזור הצפון במגזר היהודי, הערבי והדרוזי.

"בחרתי במסלול לתואר שני בהתמחות ניהול מערכות חינוך", היא מספרת, "מפני שהייתי בשלב בחיי שבו חיפשתי תואר שיקנה לי ידע תיאורטי חדשני בתחום הניהול ויאפשר לי להתקדם במערכת החינוך לתפקיד ניהולי. אני מאושרת על הבחירה הזו, היות שהתואר הקנה לי את הידע הרלוונטי, עיצב את תפיסתי המקצועית והכין אותי לכל תפקיד ניהולי בתחום החינוך".

אלו כלים קיבלת במהלך הלימודים וכיצד הם מסייעים לך בעבודתך?

"רכשתי ארגז כלים רחב - הן כלים פדגוגיים והן כלים מקצועיים, אשר אותם אני מיישמת במסגרת תפקידי. התואר נתן לי את היכולת להתמודד עם אתגרי ההוראה ושינויים בתקופה המאופיינת בפיתוח טכנולוגי מואץ. יישמתי שיטות לימוד חדשניות המתאימות לעידן הטכנולוגי המתפתח, ויכולת ניהול כיתה טובה יותר, מה שהעלה את האפקטיביות והסיפוק מתהליך ההוראה. מעבר לידע הרב שרכשתי, הלימודים בקריה האקדמית אונו היו עבורי חוויה בלתי נשכחת, בתחום הלימודי וביחס האישי אשר חוותי".

ספרי על קורס שהיה עבורך משמעותי.

"כל קורס שלמדתי היה משמעותי עבורי והקנה לי ידע חדש. עבורי, אחד הקורסים המשמעותיים היה זה אשר העבירה ד"ר יונה מילר, 'יחסי גומלין בין מחקר לפרקטיקה בחינוך' - למדתי בו לחקור ולנתח מצבים מגוונים בתחום החינוך, לעשות שימוש בידע התיאורטי והמחקרי במציאות החינוכית ולקבל החלטות מתאימות. זהו כלי חובה לכל איש או אשת חינוך".

יסמין

השירים שתמצאו כאן נכתבו כחלק מעדות פואטית של עבודת שדה עם נשים אפגניות שערכה צילה זן-בר צור במשך כ־15 שנה. "הנשים האלה, שחיו בחברה פטריארכלית והיו מוכפפות למשטר הגברי, שוררו את חייהן ואת עולמן", היא משתפת. "הן היו מיילדות, מרפאות, מקוננות, עורכות טקסים, מפענחות חלומות, רוחצות מתים, בלניות, מספרות סיפורים, אורגות שטיחים ועוד.

מתוך כאבן של נשים שנכפה עליהן בגיל צעיר (11–12) להינשא לגברים זרים ולעקור לביתם, להרות וללדת כשרבות מהן ורבים מיילודיהן לא שרדו; מתוך ההשתקה ארוכת השנים והאומץ שאזרו לספר על חייהן בראיונות בשאיפה להעביר מסר לדור הנשי הצעיר – מתוך כל אלה נכתב הספר".

"יוצרים הורות – התערבויות טיפוליות מבוססות אומנות ותנועה עם הורים", מציג שני מודלים טיפוליים: להדרכת הורים בהתבססות על אומנות, וטיפול קבוצתי דיאדי בתנועה. מדובר בנישות טיפוליות ייחודיות המתמקדות במערכת היחסים בין ילדים להוריהם, בהתבסס על תהליכים גופניים ואומנותיים, והבנת חשיבותם. הספר נכתב על ידי ד"ר ליאת שמרי-זאבי – מטפלת באמנות חזותית, מדריכה, פסיכותרפיסטית, חוקרת, מנחת קבוצות ומפתחת מודל הדרכת הורים מבוססת אמנות, מרצה בכירה וראשת התוכנית לטיפול באמנות חזותית, הקריה האקדמית אונו; וד"ר דליה קדם-סרביה – מטפלת באמצעות תנועה ומוסיקה, מדריכה ומנחת קבוצות, רקדנית, מטפלת דיאדית ומפתחת מודל טיפול דיאדי קבוצתי להורים וילדים בתנועה, מנהלת מרכז טיפולי, מתי"א כפר סבא.

” כל כך נהניתי מהתואר
שרק בסיומו הבנתי
כמה למדתי על עצמי.
ועל היכולות שלי. ”

**תואר שני בחברה
ואמנויות + תעודה
בהנחיית קבוצות**

- מסלול מרתק, חוויית לימודים יוצאת דופן.
- תמהיל אנושי מגוון, סדנאות, סיורים ושילוב אמנויות.
- הנחיית קבוצות - מקצוע מבוקש.
- אפשרות לשילוב עבודה ולימודים - יום לימודים אחד בשבוע, בוקר או ערב.
- למידה בקבוצות קטנות ואינטימיות באווירה אישית ומטפחת.

**מתחילים באוקטובר
לפרטים לחצו כאן <<**

התואר מזכה בשעות פיתוח מקצועי ב"אופק חדש", לזכאות מקרן ידע ולהחזרי שכ"ל ממשרד החינוך.

במרחב המשותף

מחקר של הסטודנטים החרדים ממסלול ה-MBA בירושלים, חשף בפניהם מה עובר על חרדים וחרדיות שעובדים במרחבים משותפים עם אוכלוסייה חילונית. ספויילר: יש אתגרים, אבל הרוב טוב

פרדוקסלי מסוים, על המדד "האם את/ה מרגיש/ה שרואים אותך ואת צרכיך?" השיבו הגברים 7.1 והנשים 6.5. כלומר, על אף תחושת הזרות, הם לא ייחסו את מקורה לכך שהסביבה החילונית אינה רואה אותם.

שאלה נוספת, עסקה בתחושת השליחות הדתית של העובדים החרדים במקומות העבודה המשותפים. כאן, 51% מהגברים ו-39% מהנשים, טענו לתחושת שליחות מסוימת במקום העבודה. לסיום, רוב מוחץ של מעל ל-90%, אמרו כי לאור חוויותיהם הם יעדיפו להמשיך לעבוד יחד.

"למדנו מהמחקר הזה שדווקא המרחב המשותף, שיכול להיות מקום מאוד מאיים - ובמיוחד בתקופה כזו של קיטוב ושנאה - הוא מרחב שמייצר התקרבות והיכרות, ומפחית את הניכור", סיכם המרצה בקורס, יהודה שוחט. "יש בזה בשורה ותקווה לעתיד המשותף של כולנו ביחד. עבור הסטודנטים, זו הייתה יותר מעבודת אמצע, אלא הזדמנות לחוות על הקהילה שממנה הם באים, מהי רב תרבותיות ומהן משמעויותיה".

בקורס "פסיכולוגיה חברתית ורב תרבותית" במסלול ה-MBA בירושלים, במסגרת עבודת ביקשו הסטודנטים - רובם ככולם חרדים וחרדיות - לבדוק באמצעות שאלונים וראיונות, מה חושבים ומרגישים חרדים וחרדיות שעובדים במקומות עבודה משותפים עם ישראלים שאינם חרדים. מניתוח הנתונים, עלה כי עבור כ-70 אחוז מהנשאלים, היה זה מקום עבודה מעורב שני. כ-30 אחוז מהם למדו באקדמיה, ומתוכם 63% בהפרדה מגדרית ו-36% בלימודים מעורבים.

הנשאלים התבקשו לדרג את תפיסותיהם לגבי המגזר ה"אחר", ורובם הגדול טענו כי תפיסותיהם כלפי החילונים היו חיוביות ברובן (6.9 מתוך 10, כאשר 10 מסמן תפיסה חיובית מאוד, ו-0 תפיסה שלילית). כאשר נשאלו האם הדעות הללו השתנו בעקבות העבודה המשותפת, התברר כי דווקא אלה שהעריכו פחות את החילונים (ציון ממוצע 5.5), היו אלה שדעתם השתנתה יחסית לרעה, ולעומת זאת אלה שהגיעו עם דעה קדומה-חיובית, שינו את דעתם בשיעורים גבוהים יותר לטובה. בסך הכול, רק כעשרה אחוזים דיווחו כי דעתם השתנתה לרעה, וכ-30% לטובה. השאר נותרו איתנים בתפיסתם הקודמת.

במענה לשאלה "האם בזכות העבודה המשותפת יש לך יותר חברים מהמגזר השני מחוץ למסגרת?", השיבו שליש כי יש להם שלושה ויותר; שליש כי יש להם אחד או שניים; ושליש כי אין בכלל. בחלוקה מגדרית, בקרב הנשים: 43% השיבו שעלושה או יותר ו-35% אחד או שניים, ובקרב הגברים: 25% שלושה או יותר, ו-33% אחד או שניים.

בהמשך, ביקשו הנשאלים להשיב עד כמה הם חשים תחושת זרות בעבודה, בסולם מ-10-1. כאן, נתנו הגברים את הציון הממוצע 7.2, והנשים 6.5. באופן

הקריה האקדמית אונו

Ono Academic College

טל' 03-5311888 | www.ono.ac.il | info@ono.ac.il

[מוזמנים לבקר בעמוד הפקולטה שלנו](#)